

Bokmål - 2011

Kysten er din

- regler for fritidsfiske i sjøen

FISKERIDIREKTORATET

Innhold

Nye regler	4
Redskap	4
Tillatte redskap	4
Begrensninger	5
Teiner og ruser	6
Merking av fiskeredskap	7
Ansvar for andres redskap	7
Fiske av utvalgte arter	8
Hummer	8
Torsk	10
Laks	10
Kystsel	10
Begrensninger i fiske etter andre arter	12
Minstemål	13
Fredning	14
Omsetning	15
Salg av egenfisket fangst	15
Utførselskvote	15
Båten din	16
Registrering av båter	16
Hvor kan du fortøye og gå i land?	16
Bevaring	17
Kulturminner i sjøen	17
Sjøfuglreservat	18
Vis hensyn!	19
Ferdsel ved oppdrettsanlegg	19
Ta vare på skjærgården!	19
Sikkerhet	20
Beredskap og overvåkning	21
Fiskeridirektoratet	21
«Munin»	21
Kystverket	22
Statens naturoppsyn	22
Kystvakten	22
Nyttig kontaktinformasjon	23

Norges historie og utvikling er nært knyttet til bruken av ressursene i kystsonen.

Slik er det fortsatt, selv om kystsonen i nyere tid i økende grad også er blitt et sted for ferie og fritid.

Dette er en utvikling som vil fortsette. Det er derfor viktig å sørge for at vår lange kyst med fjorder, øyer, holmer og skjær har plass til oss alle, også i framtiden.

Norge har lovfestet den unike allemannsretten som gir oss alle lov til å ferdes fritt i kystsonen. Men med rettigheter følger også plikter. En rekke lover og regler er innført for å ta vare på kysten. Som bruker plikter du å sette deg inn i regelverket som regulerer ferdsel og utnytting av ressursene i kystsonen.

Fritidsfiske og yrkesfiske i sjøen reguleres av havressurslova av 6. juni 2008 og en rekke forskrifter. I dette heftet finner du de viktigste reglene for fritidsfiske i sjøen. For yrkesfiskere gjelder andre regler.

Mer informasjon finner du på fiskeridir.no

Kysten er din 2011

Foto: Samfoto

Nye regler

Nye bestemmelser fra 1. januar 2011:

- Minstemålet for torsk er 44 cm nord for 62° N.
- Minstemålet for hyse er 40 cm nord for 62° N.
- Fritidsfiskeres adgang til å fiske torsk for salg er redusert fra 2000 kg til 1000 kg per kalenderår.
- I fiske etter torsk er det kun tillatt å bruke garn med en samlet lengde på 165 m.
- Forbud mot fiske av pigghå.

Fra 1. januar 2012 må bunngarn som brukes sør for 62° N ha minste maskestørrelse på 126 mm.

Redskap

Tillatte redskap

I fritidsfiske kan disse redskapene brukes:

- håndsnøre, fiskestang og liknende håndredskap
- én maskindrevet jukse eller dorg
- garn med samlet lengde på inntil 210 m (men i fiske etter torsk er det kun tillatt å bruke garn med en samlet lengde på opptil 165 m)
- liner med inntil 300 angler
- inntil 20 teiner eller ruser

Begrensninger

Redskapsbegrensningene gjelder for alt fiske som foregår fra land eller fra fartøy, som ikke er i Fiskeridirektoratets register over fiskefartøy.

- Det kan ikke brukes flere redskap enn angitt fra ett enkelt fartøy, uavhengig av hvor mange personer som fisker med fartøyet. Redskapsbegrensningene gjelder også når samme person eller de samme personene fisker med flere fartøy.
- I fisket etter makrell kan man ikke bruke mer enn én maskindrevet dorg med maksimalt 10 angler per fartøy.
- Det er forbudt å la redskap, fortøyninger og andre gjenstander stå igjen i sjøen eller på sjøbunnen uten grunn.
- Det er ikke tillatt å bruke levende dyr eller fisk til agn.
- Utenlandske turister, eller personer som ikke har fast opphold i Norge, kan kun fiske med håndredskap. Fangsten kan ikke omsettes.
- Det gjelder egne regler for bruk av hummerteiner og ruser. Se neste kapittel.
- Fra 1. januar 2012 må bunngarn som brukes sør for 62° N ha minste maskestørrelse på 126 mm.

Teiner og ruser

For å verne hummeren er det innført redskapsbegrensninger i fisket med ruser og teiner på strekningen fra svenskegrensen til og med Møre og Romsdal. Det er også innført forbud mot bruk av ruser deler av året.

- 1. januar til 30. april kan du fiske med inntil 20 teiner eller ruser. Dersom du fisker med både teiner og ruser, kan du ikke bruke mer enn 20 ruser og teiner til sammen.
- 1. mai til 30. september er det forbudt å fiske med ruser. Forbudet er innført for å hindre bifangst av hummer.
- 1. oktober til 31. desember kan du fiske med inntil 10 ruser. Dersom du også fisker med hummerteiner, kan du ikke bruke mer enn 10 ruser og hummerteiner til sammen.
- Det er forbudt å fange hummer i ruse. Forbudet gjelder hele året. Dersom du får hummer i rusa, plikter du å sette hummeren tilbake i sjøen.

På strekningen fra Trøndelag til grensen mot Russland kan du fiske med inntil 20 teiner eller ruser hele året.

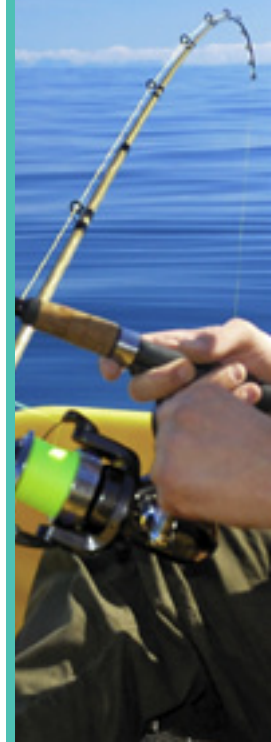
For flere detaljer om fiske med ruser, besøk fiskeridir.no

Merking av fiskeredskap

- Fiskeredskap som står i sjøen skal være tydelig merket med eiers navn og adresse. Merket skal finnes på minst én av blåsene eller bøyene som tilhører redskapene. På utstyr som ikke har blåse eller bøye, skal du merke selve redskapen.
- Det gjelder spesielle regler for området utenfor fire nautiske mil av kystlinjen. I Finnmark gjelder disse reglene også innenfor fire nautiske mil. Les mer på fiskeridir.no

Ansvar for andres redskap

- Hvis du kommer til et område der redskap er satt ut, plikter du å gjøre deg kjent med hvor redskapen står.
- Du må ikke manøvrere eller plassere båten din slik at du skader redskap, eller slik at fangstmulighetene hemmes.
- Alle som skader andres redskap som er satt i sjøen for fangst, må erstatte skaden. Dette gjelder også tap av fangst og tap som følge av avbrudd i fisket.

Fiske av utvalgte arter

Hummer

De siste årene er regelverket for fiske etter hummer gradvis innskjerpet, med formål å gjenoppbygge en bærekraftig bestand av arten. I hovedtrekk gjelder følgende regler for hummerfiske:

- På kyststrekningen fra svenskegrensen til og med Sogn og Fjordane er det tillatt å fange hummer i perioden fra 1. oktober kl. 08.00 til og med 30. november. For resten av landet er fisketiden fra 1. oktober kl. 08.00 til og med 31. desember.
- Hummer er bare tillatt å fiske med hummerteiner. Hummer tatt med annen redskap skal settes tilbake i sjøen.
- Hummer med utvendig rogn er fredet hele året.
- Minstemål for hummer er 25 cm.
- Fritidsfiskere har en redskapsbegrensning på 10 hummerteiner per person og per fartøy.
- I teiner som er satt ut for fangst av hummer, skal det være minst én sirkelformet fluktåpning på hver side av redskapet. Åpningene skal være minst 60 mm i diameter.

- I teiner som er satt ut for fangst av krabbe på kyststrekningen fra grensen mot Sverige til og med Tysfjord kommune i Nordland, skal det være minst én sirkelformet fluktåpning på begge sider av redskapet. Åpningene skal være minst 80 mm i diameter.
- Fluktåpningen skal være plassert helt nede ved redskapsbunnen, men ikke lenger nede enn at det blir fri passasje gjennom åpningene når redskapet står ute for fangst.
- I perioden fra 1. oktober til 31. desember er det forbudt å sette eller trekke teiner på kyststrekningen fra svenskegrensen til og med Vest-Agder fra og med lørdag kl. 24.00 til og med søndag kl. 24.00.
- I hummerfredningstiden er det en dybdegrense for fritidsfiskere på minimum 25 m for setting av krabbeteiner fra svenskegrensen til Varnes fyr på Lista. For resten av kyststrekningen er det ikke fastsatt minimumsdybde for setting av krabbeteiner.
- Det er ikke lov å sette eller trekke teiner for å fange hummer på kysten fra svenskegrensen til og med Vest-Agder fra én time etter solnedgang til én time før soloppgang dagen etter.
- I fredningstiden er det forbudt å oppbevare hummer i sjøen. På kyststrekningen fra svenskegrensen til og med Sogn og Fjordane kan du likevel oppbevare hummer i sjøen fram til 31. desember.
- Hummer som ved inngangen til fredningsperioden er innmeldt og registrert av salgslagene for omsetning, kan oppbevares i sjøen inntil slik omsetning kan skje.

Torsk

- Minstemål for torsk er 44 cm nord for 62° N, og 40 cm sør for 62° N.
- Det er kun tillatt å bruke garn med en samlet lengde opptil 165 m ved fiske etter torsk.
- Maskestørrelsen skal ikke være mindre enn 156 mm nord for 62° N.
- Fritidsfiskere kan maksimalt fiske 1000 kg torsk (hel fisk) for salg per kalenderår.
- Fra 1. januar 2012 må bunngarn som brukes sør for 62° N ha minste maskestørrelse på 126 mm.

Laks

- Fritidsfiskere kan fiske i sjøen etter laks med stang og håndsnøre hele året, og de trenger ikke betale avgift for å fiske etter laks, sjøørret eller sjørøye.
- Det er ikke tillatt å bruke mer enn to snører eller stenger per båt.
- Alle bundne, faststående redskap som brukes til fangst av laksefisk skal være merket med et nummer som du får tildelt av Fylkesmannen i fylket der du fisker.
- Garn med maskestørrelse større enn 32 mm skal i perioden fra og med 1. mars til og med 30. september senkes, slik at hele fangstdelen står minst 3 m under havoverflaten. Dersom du likevel får laksefisk i garnet, må du sette fisken ut igjen.

Fiske i vann og vassdrag, og fiske etter laks og sjøørret i sjø, administreres av miljøvernmyndighetene. Nærmere informasjon får du ved å henvende deg til Fylkesmannens miljøvernavdeling i det aktuelle fylket eller til Direktoratet for naturforvaltning.

Kystsel

Fylkeskommunen har ansvar for kystseljakt, og ingen kan delta i jakt på kystsel uten tillatelse fra fylkeskommunen i det området jakten skal foregå. Søknads-skjema og ytterligere informasjon fås ved å kontakte den aktuelle fylkeskommunen.

For 2011 gjelder følgende jakttider:

- Havert – sør for Stad:
1. februar–30. september
- Havert – nord for Stad:
2. januar–15. september
- Steinkobbe – langs hele kysten:
2. januar–30. april og
1. august–30. september
- Ringsel og grønlandssel – langs hele kysten: 2. januar–30. september

Jakt på kystsel regnes som en krevende jaktform, og for å delta i jakten stilles det krav om at du har avlagt skyteprøve for storviltjegere.

Kvoter og fangstområder for kystsel finner du på fiskeridir.no

Foto: Samfoto

Begrensninger i fiske etter andre arter

- Det er forbudt for fritidsfiskere å fiske rognkjeks i Nordland, Troms og Finnmark.
- Det er begrensninger i adgangen til å fiske kongekrabbe øst for 26° Ø (omtrent ved Nordkapp).
- Det kan gjelde særskilte begrensninger som følge av lokale reguleringer i fiskerier langs kysten, slik som for eksempel under sesongfiskeriene etter torsk i Lofoten og i Møre og Romsdal.

Minstemål

Det er fastsatt minstemål* for en rekke fiskeslag og skalldyr. Det betyr at dersom du får en fisk som er under minstemål, skal du løsne den forsiktig fra fiskeredskapet og slippe den ut i sjøen igjen. Hvis fisken er død eller ikke levedyktig kan du ta den med hjem og spise den.

Art	Område	Minstemål
Kveite		80 cm
Breiflabb i garnfiske		60 cm
Torsk	Nord for 62° N	44 cm
	Sør for 62° N	40 cm
Hyse	Nord for 62° N	40 cm
	Sør for 62° N	31 cm
Hvitting		32 cm
Uer		32 cm
Rødspette	I Skagerrak	27 cm
	Utenom Skagerrak	29 cm
Hummer		25 cm
Krabbe	Svenskegrensen til og med Rogaland	11 cm
	Nord for Rogaland	13 cm
Store kamskjell		10 cm

* Fiskens lengde måles fra snutespissen til enden av halesporens ytterste stråler. Hummer måles fra spissen av pannehornet til bakre kant av midterste svømmelapp. For krabbe gjelder skallets største bredde.

Minstemål gjelder ikke for fiske med håndsnøre i forbindelse med arrangementer i regi av fiskerforeninger og hvor barn og unge er målgruppe.

Fullstendig minstemålstabell finner du på fiskeridir.no

Fredning

AI

Det er innført totalforbud mot fiske av ål både i sjøen og i norske vassdrag.

Pigghå

Fra 2011 er det innført forbud mot å fiske pigghå.

Kveite

Sør for 62° N er det forbudt å fiske etter kveite i perioden 20. desember–31. mars.

Nord for 62° N er det forbudt å fiske etter kveite med andre redskap enn krok i perioden 20. desember–31. mars.

Breiflabb

Nord for 62° N er det forbudt å fiske breiflabb med garn i tidsrommet 1. januar–20. mai og 20. desember–31. desember.

I området mellom 62° N og 64° N gjelder forbudet i perioden 1. mars–20. mai.

Uer

Det er forbudt å fiske uer med garn og snøre nord for 62° N i tidsrommet 1. mars–30. juni og 1. september–30. september. Forbudet gjelder ikke for fartøy som fisker med jukse.

Omsetning

Salg av egenfisket fangst

Fritidsfiskere kan omsette fangsten sin, men med visse begrensninger:

- En person eller et foretak kan ikke omsette fangst for mer enn kr 50 000 per kalenderår. Dersom flere personer eller foretak fisker med samme fartøy, kan det til sammen ikke omsettes for mer enn kr 50 000 av fangst tatt med dette fartøyet per kalenderår. Grensen gjelder altså både per person/foretak og per fartøy.
- Omsetningen skal alltid skje gjennom et fiskesalgslag eller godkjent kjøper. Fiskeridirektoratet har oversikt over hvem som er registrert som godkjente kjøpere av fisk.
- Fritidsfiskere kan maksimalt fiske 1000 kg torsk (hel fisk) for omsetning per kalenderår.
- Dersom fiskerimyndighetene har fastsatt fiskestopp for yrkesfiskerne, kan heller ikke fritidsfiskere fiske for omsetning. Da må fisket begrenses til egen husholdning.

Utførselskvote

- Som fritidsfisker eller turistfisker kan du føre 15 kg fisk eller fiskevarer per person ut av landet, inkludert bearbejdede produkter som fiskefilet og lignende. Du kan i tillegg føre ut én hel troféfisk.
- Ferskvannsfisk, laks, ørret og røye omfattes ikke av utførselskvoten.
- Fisk som turister kjøper direkte fra yrkesfiskere er unntatt utførselsbegrensningen på 15 kg.

Båten din

Registrering av båter

Fritids- og småbåter mindre enn 15 m bør registreres i Småbåtregisteret.

Hvor kan du fortøye og gå i land?

- Normalt kan du bruke fortøyningsbolter og -ringer også utenom offentlige friluftsområder i kortere tid når disse ikke brukes av grunneier.
- Du har lov til å ferdes fritt i båt, til å fortøye og gå i land i utmark langs kysten. Dersom du er i tvil om en strandstrekning kan betraktes som innmark, kan du ta kontakt med grunneier eller bruker og spørre om de har noe imot at du fortøyer og går i land.
- Du kan ikke slå opp telt nærmere enn 150 m fra hus eller hytte uten tillatelse fra grunneier.
- I skjærgårdsparker og på offentlige friområder er det ikke tillatt å fortøye båten slik at du hindrer ferdsel i sund og viker, eller bruken av merkede badeplasser.

Foto: iStock

Kysten er din 2011

Bevaring

Kulturminner i sjøen

Det er viktig at kulturhistoriske verdier ikke går tapt. Meld derfor fra dersom du gjør funn – slik bidrar du til at historien vår blir rikere.

Båter som er mer enn 100 år, skipsskrog, last og annet som har vært om bord er statens eiendom. Lov om kulturminne slår fast at ingen har lov til å grave fram, flytte, ta opp eller på annen måte gjøre noe som kan skade slike gjenstander.

Hvis du finner slike kulturminner plikter du å melde fra til nærmeste politimyndighet eller til ett av disse museene:

- Norsk sjøfartsmuseum i Oslo
- Stavanger sjøfartsmuseum
- Stavanger museum
- Bergen sjøfartsmuseum
- Vitenskapsmuseet i Trondheim
- Tromsø Museum ved Universitetet i Tromsø

Staten kan fastsette en passende finnerlønn. Nærmere opplysninger om kulturminner i sjøen kan du få ved de nevnte museene.

Kysten er din 2011

Foto: Samfoto

Foto: Samfoto

Sjøfuglreservat

Det er opprettet en rekke sjøfuglreservat og fredningsområder langs kysten. Disse er merket med skilt. Formålet er først og fremst å sikre sjøfuglene ro i hekketiden.

I hekketiden er det forbudt å ferdes på land i sjøfuglreservatene. Det er også i mange tilfeller ferdselsforbud i et område på sjøen i en avstand av 50 m fra land. Tidsrommet for ferdselsforbudet kan variere mellom ulike områder.

Opplysninger om ferdselsforbud og andre bestemmelser om ferdsel og friluftsliv som gjelder for sjøfuglreservatene kan du få ved å henvende deg til kommunen, Fylkesmannen eller Direktoratet for naturforvaltning.

Vis hensyn!

Ferdsel ved oppdrettsanlegg

Ta hensyn til andre som ferdes i kystsonen og til næringsutøvere som driver sin virksomhet der.

- Av sikkerhetsgrunner er det forbudt å fiske nærmere enn 100 m, eller ferdes nærmere enn 20 m fra oppdrettsanlegg og fra slepekast eller notsteng som er fortøyd i land eller ankret opp på annen måte.
- Kjør forsiktig når du passerer oppdrettsanlegg og notsteng.

Ta vare på skjærgården

Det er viktig at vi forlater naturen slik vi ønsker å finne den. La ikke avfall bli liggende igjen i skjærgården, men ta det med hjem og sørg for at det tas hånd om på forsvarlig vis.

- Kast ikke oljeholdig avfall og emballasje, verken på sjø eller land. Spillolje skal leveres på mottaksanlegg eller i marinaer.
- Plantelivet i skjærgården er sårbart. Bryt derfor ikke av kvister og trær. Ta heller ikke opp planter med roten - kanskje vokser de aldri fram igjen.
- Hunder skal holdes under kontroll når du går i land fra båt.
- I hekketiden er det forbudt å forstyrre og plukke egg fra reir.
- Unngå forstyrrelser der kystselen har fast tilholdssted.
- Husk at i sommerhalvåret er det forbudt å tenne ild mange steder.
- Ikke tråkk på dyrket mark og eng, og unngå å ferdes i skogplantefelt på bar mark.
- Følg fartsreglene i sund og trange farvann.

Sikkerhet

- Bruk alltid redningsvest.
- Ikke stå i båten, og plasser deg slik at den er godt balansert.
- Vær ikke flere i båten enn den er godkjent for.
- Hold deg ved båten dersom du faller i sjøen.
- Dersom du skal redde en som har falt over bord, ta vedkommende opp bak i båten.
- Ring 113 dersom det skjer en ulykke.

Beredskap og overvåkning

Norskekysten utgjør et unikt og mangfoldig, men også sårbart naturområde. En rekke offentlige etater og institusjoner har derfor etablert rutiner for beredskap og overvåkning i kystsonen.

Fiskeridirektoratet

Fiskeridirektoratet er ansvarlig myndighet for følgende krisehåndteringer:

- Skadelige alger og maneter.
- Ilanddrevne sjøpattedyr (i samarbeid med Mattilsynet og Kystverket).

Vi deltar også innen disse beredskapsområdene:

- Akutt forurensning (grunnstøtinger, oljeutslipp, kjemikalieutslipp med mer). Ansvarlig myndighet er Kystverket.
- Atomulykker/radioaktivitet. Ansvarlig myndighet er Statens strålevern.

Du kan lese mer om Fiskeridirektoratets beredskapsansvar og andre etaters arbeid for å verne om miljøet og ressursene i kystsonen ved å gå til «Beredskapsportalen» på fiskeridir.no. Direktoratets beredskapstelefon er 03415.

«Munin»

Fiskeridirektoratet har et eget hurtiggående kystoppsynsfartøy som heter «Munin».

Kontakt: Telefon: 916 15 504 / e-post: fismu@online.no

Kystverket

Kystverket er Fiskeri- og kystdepartementets etat for sjøtransport, sjøsikkerhet, havner og beredskap mot akutt forurensning.

Statens naturoppsyn

Statens naturoppsyn utfører overvåkning i kystsonen. Kontaktinformasjon for ulike distrikter og båter får du ved å henvende deg til Statens naturoppsyn.

Kystvakten

Kystvaktens fartøy patruljerer langs kysten hele året. Kystvakten er der for å hjelpe personer som er i nød, eller fartøy som trenger assistanse. Kontroll med fiske langs kysten og til havs er en høyt prioritert oppgave for Kystvakten.

Nyttig kontaktinformasjon

Fiskeri- og kystdepartementet

Telefon: 22 24 90 90 www.regjeringen.no/nb/dep/fkd.html

Kystverket

Telefon: 07847 / Vakttelefon: 33 03 48 00 www.kystverket.no

Kystvaktskvadron Sør

Telefon: 55 50 22 60 www.mil.no/sjo/kv/start/avd

Kystvaktskvadron Nord

Telefon: 76 11 20 00 www.mil.no/sjo/kv/start/avd

Havforskningsinstituttet

Telefon: 55 23 85 00 www.imr.no

Nasjonalt institutt for ernærings- og sjømatforskning (NIFES)

Telefon: 55 90 51 00 www.nifes.no

Direktoratet for naturforvaltning

Telefon: 73 58 05 00 www.dirnat.no

Statens naturoppsyn

Telefon: 73 58 05 00 www.naturoppsyn.no/

Sjøfartsdirektoratet

Telefon: 52 74 50 00 www.sjofartsdir.no/no

Mattilsynet

Telefon: 06040 www.mattilsynet.no

Klima- og forurensningsdirektoratet

Telefon: 22 57 34 00 www.klif.no

Norges Fritids- og Småfiskerforbund

Telefon: 975 95 098 www.nfsf.no

Norges jeger- og fiskerforbund (NJFF)

Telefon: 66 79 22 00 www.njff.no

Småbåtregisteret v/Redningsselskapet

Telefon: 81 54 40 55 www.nssr.no/sbr/

FISKERIDIREKTORATET

Postboks 185 Sentrum, 5804 Bergen
Telefon: 03495, faks: 55 23 80 90
Besøksadresse: Strandgaten 229 Bergen
E-post: postmottak@fiskeridir.no
Internett: www.fiskeridir.no

Miljømerket trykksak 241 699 – Trykk: Bodoni – Foto omslag: Samfoto

